

Ob 90-letnici prof. dr. Valerije Osterc

Nina Zupančič

Prof. dr. Valerija Osterc, univ. dipl. inž. geol., se je rodila 10. maja 1924 v Žlebiču pri Ribnici. V Ljubljani je najprej obiskovala nižjo gimnazijo in kasneje državno učiteljsišče. Na ljubljanski univerzi se je leta 1947 vpisala na mineraloško-petrografsko smer Geološkega oddelka Filozofske fakultete. Že kot študentka je sodelovala pri pedagoškem delu, po diplomi leta 1954 pa je bila imenovana za redno asistentko. Zaradi političnih razmer je izgubila službo na ljubljanski univerzi in se 1958 zaposlila na Geološkem zavodu, kjer je vodila kartiranje Pomurja in Slovenskih goric. Na Zavodu za avtomatizacijo je 1960 začela raziskovati elektrotehnično keramiko.

V želji po širjenju znanja in spoznavanju novih tehnologij s področja nekovin se je leta 1963 vpisala na Rensko-westfalsko tehniško visoko šolo v Aachnu, kjer je kljub zelo težkim življenjskim razmeram uspešno študirala. Doktorsko nalogo, v kateri se je posvetila preučevanju reakcij med cirkonom in aluminotermičnimi žlindrami, je končala leta 1967 z odlično oceno in zanjo dobila Borchersovo plaketo. Po vrnitvi v domovino je na Zavodu za avtomatizacijo in Zavodu za raziskavo materiala in konstrukcij nadaljevala raziskave elektrotehnične in gradbene keramike.

Leta 1970 se je s habilitacijo v naziv docente vrnila na ljubljansko univerzo. Znanje, pridobljeno v tujini in praksi, ji je omogočilo, da je na Odseku za geologijo odprla popolnoma nova področja uporabne geologije. Uvedla je predmete Tehnična mineralogija, Preiskovalne metode v mineralogiji in Preiskava nekovinskih mineralov. Zasnovala in vodila je prenovno prostorov, uredila laboratorij za mikroskopijo in bila zaslužna za nakup rentgenskega difraktometra. Seminar o rentgenskem preiskovanju kristalnih snovi, ki ga je izvedla leta 1977, je obiskalo več kot 30 podiplomskih študentov iz

vse Slovenije. Zavedala se je pomena pretoka znanja iz tujine v domovino in organizirala izmenjavo slovenskih študentov geologije s študenti beloruske univerze v Minsku. Leta 1977 je postala izredna in 1984 redna profesorica. Leta 1982 je prevzela predavanja Kristalografije, Mineralogije in Petrologije. Prof. Osterčeva je bila mentorica 21 diplomantom, štirim magistrantom in enemu doktorandu.

Med letoma 1979 in 1981 je bila predstojnica Odseka za geologijo in od 1982 do 1986 delegatka v skupščini SR Slovenije. Leta 1988 se je upokojila.

Strokovno in znanstveno delo prof. Valerije Osterc je izredno široko. Raziskovala je gline, boksite, manganove minerale, nekovinske izdelke, sekundarne surovine, mikrostrukture ter arheološko keramiko. Svoje dosežke je predstavila na več domačih in mednarodnih srečanjih, v 17 znanstvenih in strokovnih sestavkih ter številnih poročilih. Za Rudarsko-geološko-metalurški zbornik je prispevala več kot 80 ocen novih inozemskih knjig. V revijo Proteus je redno pisala članke s področja mineralogije ter o geoloških zanimivostih predavala na Radiu Ljubljana.

Znanje, ki smo ga študentje pridobili pri predavanjih profesorice Osterčeve je bilo trden temelj za nadaljnje delo. Čeprav so bile nekatere teme precej zahtevne, jih je s svojim pedagoškim prijemom znala približati slušateljem. Njena predavanja so bila sistematična, jasna in razumljiva. Ni se zadovoljila z nizanem dejstev, temveč nam je znala pokazati, kako znanje povezovati ter ga uporabiti v praksi. Zagotovo nam je vsem ostala v spominu tudi njena skrb za pravilno izražanje in lep slovenski jezik. Ob visokem jubileju se prof. Osterčevi njeni študentje ter Oddelek za geologijo zahvaljujemo za vse njeno delo ter ji iskreno čestitamo!